

Vesa Vuorenkoski

12.8.2015

Dnro 080/62/2015

Valtiovarainministeriö
valtiovarainministerio@vm.fi

Lausuntopyyntönnö 22.6.2015/Dnro VM062:00/2015

HE laiksi väliaikaisesta menettelystä verotuksen oikaisemiseksi ja rikosprosessin estämiseksi oma-aloitteisesti annettujen tietojen perusteella

Lausunnon pääkohdat

- Akavan mielestä tavoitellut välittömät verohyödyt ovat vähäisiä.
- Akava pitää ohjelmalla luotavaa poikkeusjärjestelmää jossain määrin ongelmallisena oikeudenmukaisuuden ja yhdenvertaisuuden näkökulmista. Ohjelmalla on kuitenkin yhdenvertaisuuden näkökulmasta myönteinen pidemmän aikavälin tavoite.
- Akavan mielestä Suomen tulee edistää aktiivisesti automaattisen tietojenvaihdon ulottamista myös laajemmin EU- ja ETA-alueen ulkopuolisiin veroparatiisivaltioihin. Lisäksi verohallinnon, syyttäjälaitoksen ja tuomioistuinten voimavaroja on pystyttävä lisäämään harmaan talouden torjunnan kehittämiseksi.

Akava kiittää mahdollisuudesta lausua hallituksen esityksestä laiksi väliaikaisesta menettelystä verotuksen oikaisemiseksi ja rikosprosessin estämiseksi oma-aloitteisesti annettujen tietojen perusteella.

Ehdotettu laki pohjautuu valtiovarainministeriön ja oikeusministeriön tekemään selvitykseen "Raportti tehokkaasta katumisesta" (VM148:00/2014). Selvityksen tekemistä edellytti eduskunnan valtiovarainvaliokunta hallituksen esitystä HE 191/2012 vp koskevassa mietinnössään. Tehdyn selvityksen pohjalta on laadittu hallituksen esitysluonnos tehokkaan katumisen ohjelman käyttöönotosta Suomessa.

Esityksessä ehdotetaan, että Suomessa otettaisiin käyttöön tehokkaan katumisen sääntely verotuksessa. Sääntely ehdotetaan toteutettavaksi säätämällä menettelystä laki, joka on voimassa vain vuoden 2016. Lain olennaisena tavoitteena olisi mahdollistaa verovelvolliselle aiemmassa verotuksessa piiloon jääneiden tulojen ilmoittaminen siten, että verovelvollinen välttyisi verorikosoikeudellisilta seuraamuksilta.

Esityksen mukaan ilmoitettavat tulot verotettaisiin normaalisti ja verolle määrättäisiin jäännösveron korko sekä veronkorotus. Ehdotuksen mukaan sääntelyn päätavoitteena on saada yksityishenkilöt ilmoittamaan ulkomaille sijoitetut varat ja niistä saadut tulot Suomen verotuksen piiriin vähäisin hallinnollisin kustannuksin. Ohjelmalla

tavoitellaan 1-10 miljoonan euron verotuottoja. Ohjelma on laajuudeltaan ja kestoaltaan merkittävästi suppeampi kuin Ruotsissa käytössä oleva järjestelmä. Ohjelma on rajattu olemaan voimassa vain yhden vuoden ja ohjelman ulkopuolelle on jätetty oikeushenkilöiden tulot. Rajaukset vaikuttavat ohjelman kautta saatavaan verohyötyyn. Akavan mielestä tavoitellut välittömät verohyödyt ovat vähäisiä.

Akava pitää ohjelmaa jossain määrin ongelmallisena oikeudenmukaisuuden ja yhdenvertaisuuden näkökulmista. Määräaikaiset poikkeukset verorikosoikeudellisiin seuraamuksiin eivät ole Suomen rikosoikeudellisessa järjestelmässä tavanomaisia. Poikkeukset asettavat aiemmin ilmoittamisvelvollisuutensa täyttäneet verovelvolliset eri asemaan poikkeuksen piiriin pääsevien verovelvollisten kanssa. Tavoite on kuitenkin saattaa entistä useampi ulkomaille varansa sijoittanut ilmoittamaan varansa ja tulonsa Suomen verottajalle ja näin ollen normaalin valvonnan ja yhdenvertaisen kohtelun piiriin. Tässä suhteessa ohjelmalla on yhdenvertaisuuden näkökulmasta myönteinen pidemmän aikavälin tavoite. Tärkeää on myös, että poikkeuksesta huolimatta ohjelman piirissä ilmoitusvelvollisuutensa täyttävälle asetetaan ehdotetulla tavalla asianmukainen veronkorotus ja korko.

Akava pitää tärkeänä, että tehokkaan katumisen ohjelman asemaa selkeytetään suhteessa muihin veronkierron torjuntamuotoihin, mikäli ohjelma päätetään ottaa käyttöön. Ohjelma toimii asianmukaisesti vain, mikäli kiinnijäämisriskiä voidaan merkittävästi kasvattaa. Suomen tulee edistää aktiivisesti automaattisen tietojenvaihdon ulottamista myös laajemmin EU- ja ETA-alueen ulkopuolisiin veroparatiisivaltioihin. Lisäksi verohallinnon, syyttäjälaitoksen ja tuomioistuinten voimavaroja on pystyttävä lisäämään harmaan talouden torjunnan kehittämiseksi.

Akava ry

Sture Fjäder
puheenjohtaja

Pekka Piispanen
johtaja